Válasz „Vörösmarty Gyöngyi: Gazdálkodó szervezetek beszerzésének etikai kihívásai” című akadémiai doktori értekezésére adott bírálatokra

Köszönöm Dr. Berács Józsefnek, Dr. Keszey Tamarának és Dr. Vastag Gyulának a munkáját, észrevételeit, kérdéseit, javaslatait. Az egyes bírálók észrevételei, kérdései részben átfednek, ezért a válaszokat téma szerint csoportosítva fogalmaztam meg.

1. A kutatás során használt alapfogalmakkal, elméletekkel kapcsolatos megjegyzésekre, észrevételre adott válaszok

A kutatásom középpontjában a gazdálkodó szervezetek beszerzésének etikai kihívásai álltak. A doktori értekezésben megjelenő elemzések egyrészt saját korábbi kutatásaimra épülnek, másrészt erősen csatlakoznak a vállalati beszerzéssel és beszerzési etikával foglalkozó kutatásokhoz. A doktori értekezés harmadik fejezetében megjelenő szakirodalomelemzés rámutat arra, hogy a témában megjelent tanulmányok fogalomhasználata, etika értelmezése meglehetősen eltérő. A kutatásban használt alapfogalmakkal kapcsolatos bírálói felvetések kapcsán szeretném röviden kiemelni, hogy míg kutatásom középpontjában elsősorban a beszerzők megkérdőjelezhető gyakorlatai állnak, addig több publikáció a fenntarthatóság kérdéseivel köti össze, mások pedig a korrupció jelenségével. Az előbbivel a kapcsolódást vizsgáltam, az utóbbi jelenséggel dolgozatomban deklaráltan nem foglalkoztam. Itt tudományterületi lehatárolásról is szó van, célom a gazdasági terület vizsgálata volt, a jogtudományi terület terminológiával nem foglalkoztam. Ezért nem használtam keresőkifejezésként sem ezeket a fogalmakat. Az etikai problémák típusainál a lehatárolások a szakirodalom széttagoltsága illetve a problémák összetettsége miatt nem tudnak élesek lenni. A szakma és a területen végzett kutatások fejlődésével lehetséges, hogy a jövőben tisztább fogalomhasználat jöjjön létre. Bírálói felvetésre válaszolva hasonló érvényes a megkérdőjelezhető gyakorlatok értelmezésére megfogalmazott keretekre is: a gyakorlatokat a szakirodalom logikáját követve érdekkonfliktusra és szakmaiságra bontottam. Ezek azonban nem tisztán definiálható és elkülöníthető jelenségek: a probléma létrejöttének értelmezésére szolgálnak, segítendő a helyzet megértését.

A beszerzési kutatások, így a beszerzési etikai kutatások többsége is gyakorlatorientált, nemegyszer gyakorlat (pl. szakmai szervezet) által finanszírozott. Ennek előnye a szakmával való szoros kapcsolat és az oktatásba való jó beépíthetőség. Nehézsége viszont, hogy nincsenek beszerzési kutatásokban kiérlelt elméletek. A beszerzési kutatói közösségben csak az elmúlt 10-15 évben kezdődött meg a gazdaságelméletek tudatosabb beépítése a beszerzési témájú kutatásokba. A bíráló kérdésére válaszolva, ez tükröződött abban is, hogy a szakirodalomelemzésben szereplő 120 tanulmánynak csak mintegy 10 százaléka használ valamilyen gazdaságelméletet keretül, s ez az esetek döntő részében inkább értelmezési keretet jelent, semmint az elmélet továbbfejlesztését. A beszerzésetikai kutatások általános gazdaságelméleteket (érintett elmélet, megbízó-ügynök elmélet) hivatkoznak, vagy üzleti etikai

elméleteket (etikai klíma – pl. Viktor és Cullen, 1988[1] és etikai kultúra pl. Treviño et al. 1998[2]) használnak keretül. Ez utóbbi kettő az etikai kutatásokban igen széleskörben használt elmélet a beszerzési etikai problémák elemzésére is jól használható. A két elmélet értelmezésének különbségeit éppen az összekapcsolódásuk miatt az etikai szakirodalom is fontosnak tartja tisztázni. (Pl. Treviño et al. 1998 előbb hivatkozott írása.) Elméleti fókuszaik és a kutatásokban használt konstrukcióik egyaránt jól hasznosíthatóak voltak az én vizsgálatomban is. A bíráló észrevétele jogos arról, hogy a fogalomhasználatban a kérdőívben kisebb inkonzisztencia van az egyik kérdésnél ebben a vonatkozásban, azonban az adatgyűjtés és lekérdezés során figyelemmel kellett lennem a kérdések gyakorlati szakemberek számára érthető megfogalmazására.

2. A megkérdőjelezhető gyakorlatokkal kapcsolatos megjegyzésekre, észrevételre adott válaszok

A megkérdőjelezhető gyakorlatok feltérképezése korábbi kutatásomra épül. A 2011-ben a korábbi szakirodalom által megfogalmazott gyakorlatok, vállalati kódexek elemzése és gyakorlati szakemberekkel közös workshop alapján készült listát 2023-ban szakemberek segítségével újra átnéztem. Kialakításakor a beszerzési gyakorlatokat és a beszerzőt helyeztem a középpontba. Azok a gyakorlatok/tevékenységek kerültek beillesztésre a listába, amelyekre igaz, hogy a beszerzőnek is a feladata lehet. Különösen az új, vagy felerősödőként jelzett problémák mutatják azt, hogy míg a korábbi kutatások a beszerző által elkövetett etikailag dilemmás gyakorlat emelik ki, addig ezek között számos olyan jelenik meg, ahol a beszerzővel szemben követnek el valamit, illetve ahol más érintettek követnek el valamit a beszerzési folyamat során. Ahogy a bíráló is jelzi, ezek részben általánosabb problémák (pl. home office munkavégzés alatti munkaidő). A bemutatott példák többsége azonban arra utal, hogy a megelőző időszak szakirodalmában kiemelten kezelt erőfölény probléma mind a piaci helyzet miatt, mind a vállalatokra helyeződő nyomás miatt jelentősen átalakul, a szakmaiság területén pedig új kihívások érkeznek vagy erősödnek meg.

A gyakorlatok más kutatások eredményeivel csak korlátozottan összevethetőek (időbeni, szemléletbeli, vagy fókuszbeli különbségek miatt). Különösen érdekesnek és további kutatás során vizsgálandónak találom a bíráló felvetését a faktorstruktúra általánosíthatóságára, ez azonban további vizsgálatokat tenne szükségessé. A szakmaisághoz kapcsolódó faktor bizonyult időben ismétlődőnek. A kapcsolat a két időszakban véleményem szerint más módon és más okok miatt jelenik meg. A disszertáció későbbi részében a gyakorlatok elemzésénél kerülnek bemutatásra az etikai problémákkal kapcsolatos elemzések láttatva, hogy végső soron a szakmai tudással összeköthető illetve a versennyel, annak korlátozottságával kapcsolatos tényezők kiemeltek.

---

[1] Victor B. and Cullen J. B. (1988). The Organizational Bases of Ethical Work Climate. *Administrative Science Quarterly 33*,101–125.

[2] Treviño, L. K., Butterfield, K. D. and McCabe, D. L. (1998). The ethical context in organizations: Influences on employee attitudes and behaviours. *Business Ethics Quarterly*, 8(3), 447–76.

3. A felméréssel kapcsolatos megjegyzésekre, észrevételre adott válaszok

A disszertációm fókuszában álló téma igen összetett és érzékeny. Valószínűleg ez utóbbi miatt a leggyakoribb vizsgálati eszköz a szakirodalomban a kérdőíves felmérés. Az egyik legnagyobb kihívás a téma érzékenysége miatt az, hogy a megkérdezettek válaszoljanak illetve, hogy el lehessen kerülni a társadalmilag kívánatosnak észlelt válaszok torzításait. A két válaszadói probléma kezelésére a szakterületen bevett módszereket használtam.[3] A negyedik fejezet egyes részeiben éppen ezért is alkalmaztam többféle módszertant a központi kérdőíves felmérés 36 problémás gyakorlatra vonatkozó adatainak elemzése mellett. Ez a módszertani sokféleség segítség abban, hogy az egyes problémákat több irányból meg lehessen közelíteni, árnyaltabb képet lehessen felvázolni.

A kérdőívet 157 válaszadó töltötte ki, ez becslésem szerint a hazai szakma 5-10 százaléka. A Delphi-elemzésbe 30 jelentős tapasztalattal rendelkező szakembert vontam be, további szakemberek vettek részt a workshopokon. A nemzetközi hasonló kutatásokat tekintve ezek a számok megfelelnek a kutatási gyakorlatoknak, a hazai szakma nagyságát tekintve pedig komoly hálával tartozom azoknak, akik a nemzetközi kutatásokat jóval meghaladó arányban kitöltötték a kérdőívet. A bírálói kérdésekre reagálva a minta csoportokra bontása azonban nem egyszerű, a kis csoportméret kihívást jelent. Az eredmények alátámasztottságát a kutatásom során a többféle módszertan támogatja. A kérdőív gyakorlatokra vonatkozó adatait a nyitott kérdések, a workshopokon a szakértőktől kapott információk segítenek értelmezni és gazdagítani.[4]

4. A statisztikák kerekítésével kapcsolatos megjegyzésekre, észrevételre adott válaszok

A bírálók észrevétele jogos. A megjelent publikációk egybedolgozása és kiegészítése során törekedtem az egységességre. Így végezetül a háromtizedesjegy egységes megjelenítése mellett döntöttem. Ezért szerepel ott is, ahol nem feltétlen lenne szükséges. Ez okozta azt is, hogy a korábban két tizedesjeggyel 0,5-ként szereplő érték a végső táblázatban 0,497-ként szerepel. (Ez a döntés és a faktorkialakítás tudatos választás eredménye volt, így tartalmi változást nem okoz.)

---

[3] Ried, L., Eckerd, S. and Kaufmann, L. (2022). Social desirability bias in PSM surveys and behavioral experiments: Considerations for design development and data collection". *Journal of Purchasing and Supply Management*, *28*(1), 100743.

[4] A dolgozat 3-5. fejezetében szereplő vizsgálatok mindegyike megjelent tudományos folyóiratban. Ezek közül a 3., a 4.3. és az 5. fejezet alapját képező tanulmány hivatkozását a disszertáció tartalmazza. A dolgozat beadása óta elfogadásra kerültek a 4.2. fejezet és a 4.4. fejezetben szereplő vizsgálatok eredményei is.

4.2. fejezet: Vörösmarty, G. (2026). Doing it right—Which factors drive ethical procurement?. *Sustainable Futures*, *12*, 102032.

4.4. fejezet: Vörösmarty, G. and Tátrai, T. (2026). Ethical challenges of procurement due to supply disruptions. *Cleaner Logistics and Supply Chain*, 100321.

5. A beszerzési és beszállítói magatartási kódexekkel kapcsolatos megjegyzésekre, észrevételre adott válaszok

A kutatásom során több ponton előtérbe került magatartási kódexek (code of conduct) elemzése. A megkérdőjelezhető gyakorlatok listájának összeállítása során szakmai szervezetek által készített kódexeket, vállalati beszerzési magatartási kódexeket, vállalati etikai kódexeket és beszállítói magatartási kódexeket is átnéztem és gyakorlati szakértőkkel együttműködve értékeltem, melyek jelentős része publikusan elérhető volt. Az újabb kutatás és a megkérdőjelezhető gyakorlatok listájának áttekintése során azonban beleütköztem abba a problémába, hogy a korábbi időszaktól (előző etika kutatás a 2010-es évek elején) eltérően nemigen lehetett publikus kódexeket azonosítani. A beszerzés beépült a vállalati etikai kódexekbe és szabályozásokba, amelyek már legtöbbször nem publikusak.

Az ötödik fejezet elemzése beszállítói magatartási kódexek elemzésére irányul. A bíráló megjegyzésére reagálva a felvetés jogos, az eredetileg angolul megjelent cikk[5] fogalomhasználata konzisztens, amennyiben a „supplier code of conduct" kifejezést használja. A magyar fordításnál a fejezeten belül a rövidítés és a szóismétlés csökkentése érdekében használtam a beszállítói kódex és a vállalati kódex kifejezéseket. Vizsgálatom során kifejezetten a beszállítói kapcsolatokra kívántam fókuszálni, ezért sem vizsgáltam általánosabb (beszerzési vagy vállalati) kódexeket.

A bíráló felvetésére reagálva a kódexek között nemzetközi nagyvállalatok beszállítói magatartási kódexei szerepelnek. Kiválasztásuknál a véletlenszerűség elvét követtem, elkerülve a kifejezetten a legnagyobb vállalatokra való koncentrálást, s a szakirodalom által is jelzett elérhetőségi problémákat. Hazai vállalat nem került be a mintába. A kiválasztás elvét meg kellett volna ehhez változtatni. Ugyanakkor nehéz kérdés, hogy mi tekinthető ebben a vonatkozásban magyarnak. Kis számosságú (talán 3-4) olyan magyar vállalat van itthon, amely alkalmas lehetett volna arra, hogy a mintába bekerüljön, amennyiben a vizsgálat idején volt ilyen kódexük. Több olyan cég is szerepelt azonban a mintában, amely multinacionális vállalat, de magyar telephellyel is rendelkezik (pl. Coloplast, Marsh, Nestlé, Lear, Infineon).

A bíráló észrevétele, hogy a kódexek adatok (vállalatnév, kódex megnevezése) mellékletben közzétehető lett volna, jogos. Mellékletbe illeszthető lett volna az értékelő táblázat is. (Ez a cikk esetén terjedelmi korlátok miatt nem volt lehetséges.) A disszertáció mellékleteként meg lehetett volna jeleníteni, bár a részletes adatokat tartalmazó excel tábla mérete miatt nehezen áttekinthető.

A kódexek hatása a szakirodalomban vitatott. A bíráló kérdésére válaszolva vállalatok által készített beszállítói magatartási kódexek tényleges hatását tudományosan longitudinális vizsgálatokkal, esettanulmányokkal lehetne mérni: létezik-e kódex, a beszállító aláírta-e, ezután a kódex megváltoztatja-e a beszállítók viselkedését, működési gyakorlatát és teljesítményét, és ha igen, milyen mechanizmusokon és intézkedéseken keresztül. Kérdés lehet, hogy hogyan kapcsolódik a vállalatok beszállító értékelési rendszereihez, az auditgyakorlatához vagy a beszállítók számára adott támogatásokhoz. A beszállítói magatartási kódexek vizsgálata során a kiindulópontom az volt, hogy a kódexek formalizált módon jelenítik meg azokat a

[5] Vörösmarty, G. (2026). Supply chain transparency and governance in supplier codes of conduct. *Benchmarking: an international journal*, *33*(4), 1050-1069.

problémákat, amelyekkel vagy a korábbi gyakorlatuk során szembesültek, vagy az iparágon belüli sztenderdek képviselnek. A kódexek haszna a szakirodalom és saját tapasztalataim alapján nem is feltétlenül közvetlen: sokszor a létrejötte, módosítása, s a körülötte létrejövő kommunikáció, amely felhívja a figyelmet problémákra, fejlődést indukál. Ugyanakkor az is látható eredménye a vizsgálatomnak, hogy a kódexek nem csak a beszállítóknak szólnak: további érintettek számára is üzenetet hordoznak, hozzájárulva a vállalatok legitimációs törekvéseihez.

6. Az eredmények nemzetközi általánosíthatóságával kapcsolatos megjegyzésekre, kérdésekre adott válasz

A bíráló megjegyzése, kérdése igen releváns. Egy beszerzési gyakorlat etikusságának a megítélése kultúránként különbözhet. Éles elhatárolást eredményeim tekintetében nehéz tenni. A 3. és 5. fejezet nemzetközi publikációkból és anyagokból dolgozik, így a nemzetközi általánosíthatóság kérdése leginkább a 4. fejezethez köthető, ahol a kérdőív kitöltői, a Delphi-elemzés illetve a workshopok résztvevői magyar szakemberek voltak. Ugyanakkor a kutatási keretek alapvetően nemzetközi szakirodalomra épülnek, a kutatásba bevont szakemberek jelentős része nemzetközi környezetben szerzett szakmai tapasztalatot illetve dolgozik nap mint nap. Míg a kódexek elemzésével kapcsolatosan azt válaszoltam, hogy bár nincs magyar vállalat az elemzett listában, de sok a magyar telephellyel illetve üzleti érdekeltséggel rendelkező cég, így a hazai kapcsolódása a nagyvállalatoknak erős, a 4. fejezet felméréseinél a hazai válaszadóknak éppen a nemzetközi beágyazottsága biztosítja, hogy a válaszok nemzetközi szempontból is relevanciával bírnak. A bíráló kérdésére válaszolva ennek igazolására kiindulóalapként Hofstede (1980)[6] modelljét lehetne kiindulópontként kezelni illetve az értékesítői oldal tapasztalatait lehetne vizsgálni. Nemzetközi összevetésre tanulmányok a 90-es évek végén (tehát még sokkal kevésbé globalizált világban) készültek: USA és Európa viszonylatában nem mutattak jelentős különbségeket. Véleményem szerint hasonló lenne egy ilyen kutatás eredménye ma is: egy-két aspektusban lehet, hogy azonosítana különbségeket, összeségében azonban nem várnám, hogy eltérés lenne. A szabályozási környezet hatása talán a közbeszerzési környezetben is dolgozók esetén lenne tetten érhető. Európai országok közbeszerzési gyakorlatával foglalkozó kutatásaink azonosítanak hazai illetve kelet-közép európai eltéréseket.

7. Az informális és formális etikai kontrollal kapcsolatos eredmények érvényességének általánosíthatóságával kapcsolatos megjegyzésekre, észrevételre adott válaszok

Az üzleti etika szakirodalma nem támasztja alá egyértelműen azt a feltételezést, hogy a gazdasági válságok szükségszerűen rontják az üzleti etikai normákat, ugyanakkor egyes vállalatoknál a gazdasági nyomás és ellátási nehézségek egyértelműen a megszokottól eltérő új eszközök sürgős alkalmazását követelték meg. Egy ilyen helyzet növelheti az etikátlan döntések, szabályszegések és az opportunista magatartás kockázatát, ugyanakkor a helyzet

[6] Hofstede, G. (1980). *Culture's Consequences: International Differences in Work-Related Values.* Beverly Hills, CA: Sage.

sürgőssége nem tette lehetővé a hagyományos engedélyezési/folyamatfejlesztési megoldások alkalmazását, az új megoldások mélyebb átgondolását, azaz a folyamatszintű szabályozás változása csak lassabban lehetséges. Ilyen helyzetek gyakorisága miatt volt az egyénnek és a vezetőnek nagy szerepe. (A szabályozás lekövető jellegét jól mutatják a kódexek.)

A szabályozási rendszerek jellege okozott különbözőségeket: ezt mutatják jól a vállalati és a közbeszerzésben érintett válaszadók különbözőségei is.

A bíráló kérdésére válaszolva dolgozatom annak vizsgálatára fókuszált, hogy egy turbulens helyzetben mi befolyásolja az etikusságot és az etikusság megítélését. Kutatásaim célzottan nem vizsgálták, hogy az informális etikai kultúra, a vezetői példamutatás és a szakmai professzionalizmus milyen feltételek mellett hatásosabbak, mint a formális szabályok önmagukban. A workshop és a Delphi-elemzéshez kapcsolódó diskurzus azonban felvet több olyan tényezőt, amelyeknek a szerepe minden bizonnyal jelentős. Egyrészt a kutatási eredményekből nem következik, hogy az informális mechanizmusok általában helyettesíthetik a szabályokat. Inkább úgy lehetne megfogalmazni, hogy a formális szabályok hatékonysága jelentős részben attól függ, milyen informális szervezeti kultúrába ágyazódnak be, és hogyan érvényesülnek a mindennapi gyakorlatban. Kutatásaim szempontjából lényeges az is, hogy a beszerzési munkára jellemző, hogy a munkavégzés jelentős szakmai mérlegelést, autonómiát, bizalmat és nehezen ellenőrizhető döntéseket igényel, fontos az erős szakmai autonómia. Lényeges a szervezeti célok és etikai normák összhangja (pl. az ösztönzők ne az etikátlan megoldásokat mozdítsák elő), a valós vezetői példamutatás és jelenlét.

A bíráló által feltett kérdés legérdekesebb része számomra a szervezeti méretre vonatkozik. A disszertáció elkészítése óta ez a kérdés foglalkoztat leginkább. Jelenleg próbálkozunk egy nemzetközi kutatási konzorcium létrehozásával a vállalati és a beszerzési szervezet növekedésével kapcsolatos kutatás elindítására. Ennek keretében a fejlődés jellege, lépései, a szabályozás sajátosságai központi kérdések lennének.

8. A kutatás tudományos hozzájárulásával és a kiemelt publikációkkal kapcsolatos megjegyzésekre és kérdésre adott válasz

Ebben a pontban a bíráló általános összes tézisre vonatkozó kérdésére és bírálók konkrét tézisekkel kapcsolatos megjegyzéseire együtt válaszolok.

A beszerzési etikai kérdése régóta témája a beszerzési szakirodalmaknak. Kutatásomban azzal, hogy a válság hatását vizsgáltam egy új kontextusba helyeztem a korábbi eredményeket, s jutottam a T1. megfogalmazására. Egyetértek a bírálóval azzal kapcsolatban, hogy ez az állítás tartalma logikailag is levezethető, újdonsága azonban abból fakad, hogy ezt a beszerzési szakirodalom nem mondja ki, nem értelmezi és az összefüggést nem támassza alá. Ilyen témában a beszerzésben szakirodalomelemzés, felmérés tudomásom szerint nem készült, így ezt korábban nem azonosított, elemzett összefüggésnek tartom, melyhez kutatásom új empirikus bizonyítékokat rendelt.

A T2. korábbi kutatási fogalmakat helyez egy másik, új kontextusba. Ezt a meglévő szakirodalom által használt fogalmak, koncepciók új kiterjesztésének tartom.

A T3. megfogalmazása során alapvetően annak differenciált értelmezésére törekszik, hogy a beszerzés hogyan járul hozzá a fenntarthatósághoz. A szakirodalom alapvetően az etikusságot kezeli alapnak, melyre a fenntarthatóság épül, ennek értelmezésében, kapcsolódásában fogalmaz meg új eredményt.

A T4. megfogalmazásának az alapja, hogy a kutatásom összegyűjtötte a beszerzés etikusságára ható tényezőket, s rendszerezte azokat. Számos kutatás vizsgálja egyes tényezők hatását, azonban ezek rendszerezésére nem tudok további munkáról, így ezt tudományos új konstrukciónak tartom.

A T5. korábbi eredmények válságkörnyezetre való kiterjesztésének értelmezhető. Alátámasztásaként elsődlegesen a vállalati és a közbeszerzési eredmények összevetése és a workshop szolgál. Ugyanakkor a kutatás több más pontján is kap részeredményekben alátámasztást, így összefüggésben van az előző (T4) tézissel amennyiben az erős tényezők inkább az informális rendszerhez kötődnek illetve a T6-tal.

A T6. megfogalmazásának alapja a beszállítói magatartási kódexek elemzése, mely a kódexeket olyan kontextusban vizsgálta, amelyek eddig nem jelentek meg a szakirodalomban, így ezt új eredménynek, új empirikus bizonyítéknak tartom.

A bíráló kérése, hogy nevezzem meg a három saját publikációt, amelyet a legfontosabbnak tartok. A három publikációt a legfrissebbek közül emeltem ki, ezek nagyban építenek az előző évtizedben végzett kutatásaim eredményeire.

Vörösmarty, G., & Tátrai, T. (2026). Ethical challenges of procurement due to supply disruptions. *Cleaner Logistics and Supply Chain*, 100321.

Indoklás: A cikk és ezzel a disszertáció alapgondolata nemzetközi szaklapban került publikálásra: a válság hatására megváltoznak az etikai kihívások. Bemutatja annak a munkának az eredményét, amely a megkérdőjelezhető beszerzési gyakorlatokat összegyűjti, a felerősödő és új kihívásokat bemutatja, mindezt a beszerzés és a közbeszerzés összevetésével.

Vörösmarty, G. (2026). Supply chain transparency and governance in supplier codes of conduct. *Benchmarking: an international journal*, *33*(4), 1050-1069.

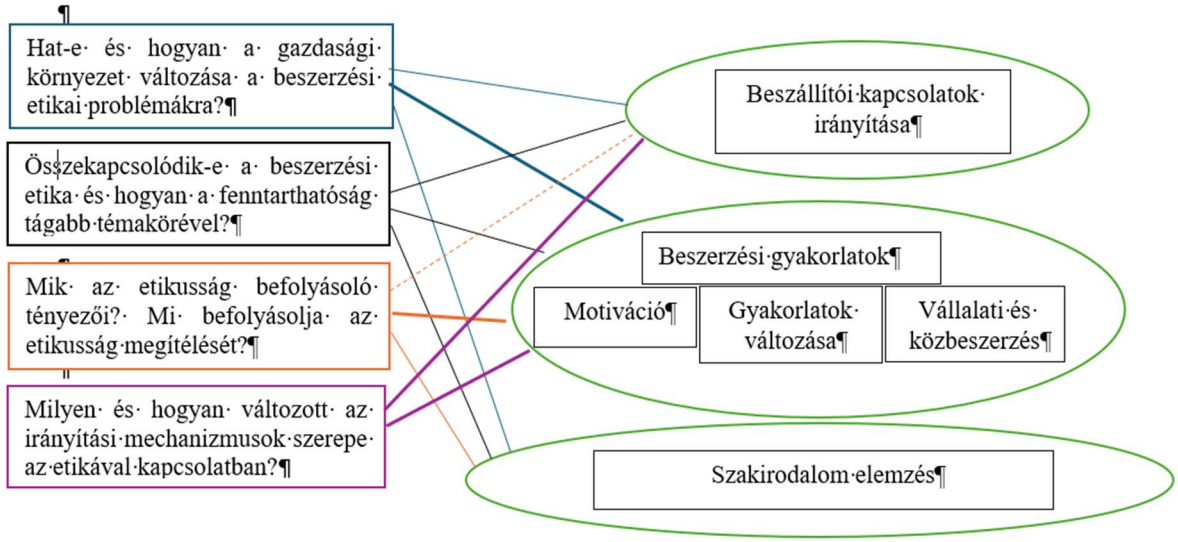
Indoklás: A cikkben bemutatásra került a beszállítói magatartási kódexek elemzésének eredménye. Vizsgálta és elemezte a kódexek tartalmát. Rámutatott arra, hogy ezek valójában nem csak a beszállító felé való transzparens kommunikáció és ellátásilánc koordinációs eszközök, hanem a vállalati érintettek egy sokkal szélesebb köre felé a legitimáció előmozdításának módjai.

Vörösmarty, G. (2026). Doing it right—Which factors drive ethical procurement?. *Sustainable Futures*, *12*, 102032.

Indoklás: A cikkben bemutatásra kerül a beszerzési etikát befolyásoló tényezőket összegyűjtő, rendszerező vizsgálatom eredménye. Számos kutatás foglalkozott már azzal, hogy egy vagy néhány tényező hatását vizsgálja, ugyanakkor ezek a tényezők eddig nem kerültek összegyűjtésre és rendszerezésre.

9. Az öt vizsgálat integrációjával kapcsolatos kérdésre adott válasz

A disszertáció a beszerzési etika kérdésével kapcsolatos publikációimból emelt ki öt vizsgálatot. A négy kutatási kérdés és a vizsgálatok kapcsolatát a következő ábra szemlélteti.

1. ábra a Disszertáció kérdéseinek és a tanulmányoknak az integrációja

Az öt vizsgálatban közös, hogy a beszerzési etika kérdéséhez dinamikus szemléletben közelítenek. Kiemelten középpontba került a válság (mely szinte azonnali ellátási problémákat generált) hatása. Ennek a vizsgálatnak a kerete az egyén, a szervezet és az ellátási lánc, melyek erősen összekapcsolódnak. Ebben a keretben a megkérdőjelezhető gyakorlatok és a motiváció kerültek középpontba.

A dolgozatban szereplő vizsgálatok fókuszált kérdés kifejtését és értelmezési területének egyes részeit vizsgálják. Bár önálló kutatásokként kerültek publikálásra, a saját vizsgálati kérdésükön túl a disszertációban megfogalmazott többi fő kérdéssel kapcsolatban is mutatnak részeredményeket s ezzel több ponton is összekapcsolódnak. A tanulmányok központi eredményei mellett ezek az összekapcsolódások teremtik meg az integrációt, a többleteredményt.

Köszönöm Dr. Berács Józsefnek, Dr. Keszey Tamarának és Dr. Vastag Gyulának munkájukat, amellyel disszertációmhoz előremutató megjegyzéseket kaptam, további kutatásaimhoz is inspiráló gondolatokat fogalmaztak meg.

Budapest, 2026. 11.04.

Vörösmarty Gyöngyi